

สิ่งตีพิมพ์ในมาตรฐานสากลของอาจารย์มหาวิทยาลัยของรัฐ
ในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2528-2537

รศ. ดร. พิณทิพ รื่นวงษา

ภาควิชาชีวเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ถนนพระราม 6 กท. 10400

บทคัดย่อ

ผลงานวิเคราะห์สิ่งตีพิมพ์ที่มีมาตรฐานของอาจารย์มหาวิทยาลัยภาครัฐของประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2528-2537 พบว่ามีสิ่งตีพิมพ์ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตาม 4 ฐานข้อมูลสากล จำนวน 5,509 เรื่อง และมีสิ่งตีพิมพ์ทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ตาม 6 ฐานข้อมูลสากล จำนวน 375 เรื่อง โดยที่สิ่งตีพิมพ์ทั้งสองด้านนี้มีความซ้ำซ้อนกัน 26 เรื่อง ดังนั้น จำนวนสิ่งตีพิมพ์รวมของทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยภาครัฐในช่วง 10 ปี จะเป็น 5,884 เรื่อง นอกจากนี้มหาวิทยาลัยภาครัฐได้ยื่นคำขอสิทธิบัตรไทย จำนวน 12 เรื่อง ระหว่าง พ.ศ. 2522-2537

สิ่งตีพิมพ์ที่มีมาตรฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากมหาวิทยาลัยภาครัฐมีประมาณปีละ 550 เรื่อง มหาวิทยาลัยที่มีผลงานตีพิมพ์สม่ำเสมอตลอดในระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา คือ มหิดล (51%) จุฬาลงกรณ์ (18.1%) เชียงใหม่ (9.5%) เกษตรศาสตร์ (6.3%) ขอนแก่น (5.9%) และสงขลานครินทร์ (5.5%) โดยมีจำนวนสิ่งตีพิมพ์เฉลี่ย ตั้งแต่ 290 เรื่อง ถึง 32 เรื่องต่อปี มหาวิทยาลัยอื่นที่มีสิ่งตีพิมพ์ดังกล่าวในสัดส่วนที่น้อยลง (1%-0.02% ของสิ่งตีพิมพ์ทั้งหมด) ได้แก่ ศรีนครินทรวิโรฒ ศิลปากร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี รามคำแหง สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ ธรรมศาสตร์ บурพา และอุบลราชธานี ระหว่าง พ.ศ. 2528-2536 จำนวนสิ่งตีพิมพ์ของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ (ยกเว้นมหิดลและเกษตรศาสตร์) มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น แต่ใน พ.ศ. 2537 สิ่งตีพิมพ์ของทุกมหาวิทยาลัยมีแนวโน้มลดลง มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีสิ่งตีพิมพ์ในฐานข้อมูล BIOSIS ในปริมาณมากที่สุด ตามมาด้วย SCISEARCH , MEDLINE และ CHEMICAL ABSTRACTS (CA) ข้อมูลจากการวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของสิ่งตีพิมพ์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์และวิทยาศาสตร์ชีวภาพนั้นสูงกว่าทางด้านเคมีและฟิสิกส์เป็นอย่างมาก หลังจากตัดความซ้ำซ้อนของสิ่งตีพิมพ์ในแต่ละฐานข้อมูล โดยใช้ฐานข้อมูลมาตรฐานสูง คือ SCISEARCH เป็นหลัก พบว่าสัดส่วนของสิ่งตีพิมพ์ในแต่ละฐานข้อมูลเป็นดังนี้คือ SCISEARCH 60% , MEDLINE 19% , CA 7% และ BIOSIS 14% เมื่อรวมใน 4 ฐานข้อมูลนี้ สิ่งตีพิมพ์ทางการแพทย์จากคณะแพทยศาสตร์จะมีสัดส่วนสูงที่สุด คือ 54% ของจำนวนสิ่งตีพิมพ์ทั้งหมด รองลงมา คือ สิ่งตีพิมพ์จากคณะวิทยาศาสตร์ (26%) คณะเกษตรและคณะอื่นที่มีผลงานทางเกษตร (6.5%) และคณะวิศวกรรมศาสตร์ (2.2%) แต่ถ้าคิดเฉพาะในฐานข้อมูล SCISEARCH สัดส่วนของสิ่งตีพิมพ์ในด้านการแพทย์ วิทยาศาสตร์ เกษตรและวิศวกรรมศาสตร์ จะเปลี่ยนเป็น 47 , 30 , 5.2 และ 2.6% ตามลำดับ ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา สิ่งตีพิมพ์ใน

สาขาแพทยมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นระหว่าง พ.ศ. 2529-2532 แต่หลังจากนั้นไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนของสาขาวิชาอื่นๆนั้น ไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัด เมื่อวิเคราะห์ถึงความร่วมมือกับชาวต่างประเทศ พบว่าในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ คณะแพทยศาสตร์มักจะมีผลงานตีพิมพ์ร่วมกับชาวต่างประเทศน้อยกว่าคณะวิทยาศาสตร์ และคณะเกษตรมีผลงานตีพิมพ์ร่วมกับชาวต่างประเทศมากที่สุด

มหาวิทยาลัยภาครัฐที่มีสิ่งตีพิมพ์ที่มีมาตรฐานตามฐานข้อมูลในทางด้านสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์อย่างสม่ำเสมอใน 10 ปีที่ผ่านมา คือ มหิดล จุฬาลงกรณ์ เชียงใหม่ และธรรมศาสตร์ โดยมีสัดส่วนของสิ่งตีพิมพ์เป็น 33 , 32 , 12 และ 9% ของสิ่งตีพิมพ์ทั้งหมด นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยที่มีสิ่งตีพิมพ์ในด้านนี้ ได้แก่ ขอนแก่น เกษตรศาสตร์ รามคำแหง สงขลานครินทร์ ศรีนครินทรวิโรฒ ศิลปากร และสุโขทัยธรรมาธิราช โดยมีสัดส่วนของสิ่งตีพิมพ์เป็น 4.4-1% ของสิ่งตีพิมพ์ทั้งหมด จำนวนสิ่งตีพิมพ์ต่อปีในแต่ละมหาวิทยาลัยไม่มีการเปลี่ยนแปลงในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา การวิจัยนี้ไม่สามารถชี้ให้เห็นชัดได้ว่ามหาวิทยาลัยใดมีความดีเด่นในสาขาใด เพราะจำนวนสิ่งตีพิมพ์น้อยเกินไป อย่างไรก็ตาม พอให้ภาพกว้างๆ ได้ว่ามหาวิทยาลัยมหิดลมีสัดส่วนของสิ่งตีพิมพ์ที่เป็นงานด้านสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับทางการแพทย์ที่ค่อนข้างสูง จุฬาลงกรณ์นั้นมิงานด้านสังคมศาสตร์อยู่ในสถาบันวิจัยสังคมและด้านภาษาศาสตร์อยู่ในสถาบันภาษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีสิ่งตีพิมพ์ทางด้านเศรษฐศาสตร์สูงกว่าด้านอื่นๆ ส่วนสิ่งตีพิมพ์ในวารสารที่มีมาตรฐานทางด้านการศึกษายังไม่มีจากมหาวิทยาลัยใดเลย ทุกมหาวิทยาลัยมีผลงานตีพิมพ์ร่วมกับชาวต่างประเทศในสัดส่วนต่างๆกัน ตั้งแต่ 20%-80%

**Publications in Internationally Recognized Journals
from Thai State Universities during 1985-1994**

Pintip Ruenwongsa

**Biochemistry Department , Faculty of Science , Mahidol University
Rama 6 Rd., Bangkok 10400 , Thailand**

ABSTRACT

A survey has been made on papers resulted from research on science and technology as well as on social sciences and humanities in Thai state universities from 1985-1994. 5509 unique publications in science and technology and 375 publications in social sciences and humanities with state universities' addresses were retrived from 4 and 6 internationally recognized databases , respectively. In addition , Thai state universities applied for 12 Thai patents during 1979-1994.

In science and technolgy , among the top 6 in terms of number of publications , Mahidol (MU) contributed 51% , Chulalongkorn (CU) 18% , Chiang Mai (CMU) 9.5% , Kasetsart (KU) 6.3% , Khon Kaen (KKU) 5.9% and Prince of Songkla (PSU) 5.5%. The number of publications of these universities ranges from 32 to 290 articles per year. Other universities that contributed in much lower percentages (1%-0.02%) are Srinakharinwirot (SWU) , Silpakorn (SU) , King Mongkut Institute of Technology Ladkrabung and Thonburi (KMIT-L , KMIT-T) , Ramkamhaeng (RU) , Maejo Institute of Agricultural Technology (Maejo) , Thammasart (TU) , Burapa (BU) and Ubon Ratchathani (URU). There is an increasing trend in number of publications in the ten-year period for most universities except for MU and KU's outputs which seem to fluctuate around a mean. Of the 4 databases used , SCISEARCH represent 60% of all articles , while MEDLINE has 19% , CHEMICAL ABSTRACTS (CA) has 7% and BIOSIS has 14%. It was also found that the Faculties of Medicine contributed 54% , Science 26% , Agriculture 6.5% and Engineering 2.2 to the total publications (or 47% , 30% , 5.2% and 2.6% for medicine , science , agriculture and engineering for publications in SCISEARCH only). The annual outputs in all these disciplines remained rather constant ; a marked increase in medicine was observable from 1986-1990. In most universities ,

Faculty of Medicine has a lower percentage of joint papers with foreign authors than Faculty of Science.

In social sciences and humanities , 11 state universities have an average of 38 unique articles per year. Universities that consistently contributed to the standard journals during the ten-year period are MU 33% , CU 32% , CMU 12% and TU 9%. Other universities , i.e., KKU , KU , PSU , RU, SWU, SU and SKU (Sukothaithammathiraj) accounted for between 1 -4% of total. The annual outputs of all these universities remained unchanged during the ten years studied. It was also found that MU has a high proportion of social sciences articles in the area of community medicine. Most of the social sciences articles from CU come from research institutes rather than faculties. All universities have joint papers with foreign authors ranging from 20% to 80%